

CONSTRUCȚIA LEGITIMITĂȚII ÎN TRANZIȚIA VERDE: GUVERNANȚĂ DISCURSIVĂ ȘI DEPENDENȚĂ MEDIATICĂ ÎN PROIECTUL „EUROPE’S YELLOWSTONE” DIN ROMÂNIA

ROMANA PUIULEȚ

Universitatea de Vest Timișoara

puiulet.elena81@e-uvt.ro

ORCID: 0009-0006-8061-6930

DOI: 10.2478/saec-2026-0003

Title: Shaping Legitimacy in the Green Transition: Discursive Governance and Media Dependency in Romania’s „Europe’s Yellowstone” Project

Abstract: This article examines the media construction of legitimacy around the „Europe’s Yellowstone” project, a large-scale conservation initiative in Romania’s Southern Carpathians. Drawing on framing theory, discursive governance, legitimacy studies and political ecology approaches to conservation, it investigates how conservation is represented as a moral and technical necessity and how local contestations become marginal within public debate. The study is based on a qualitative content analysis of 150 media texts published between 2014 and 2025 in local, national and international media, complemented by the analysis of public debates and organizational communications. The findings identify a pattern of structural information dependency in which journalists rely heavily on organizational narratives, sources and communication resources. As a result, conservation is framed through storylines that emphasize ecological restoration, scientific expertise and green development, while conflicts related to property rights, local participation and distributive justice receive limited visibility. The article argues that transnational conservation organizations can exercise communicative power not only through material resources but also through their capacity to shape the informational environment in which public debate takes place. These findings contribute to understanding the role of media in legitimizing contemporary conservation projects in Eastern Europe.

Keywords: *conservation; discursive governance; media framing; legitimacy construction; structural information dependency;*

Introducere

În primăvara lui 2019, la o dezbatere organizată de Foundation Conservation Carpathia (FCC) la Brașov, presa locală a întâmpinat dificultăți la intrarea în sală, în timp ce o echipă Pro TV a participat fără restricții. Participanții au contestat deschis proiectul, au pus sub semnul întrebării beneficiile pentru comunitățile locale și au semnalat lipsa unor studii de impact. Întrebările și criticile formulate în sală contrastează puternic cu imaginea predominant pozitivă a proiectului în presa națională și internațională. (Nostra Silva, 2019). Acest episod ilustrează

întrebarea centrală a studiului: cum ajung anumite voci și interpretări să domine reprezentarea publică a proiectelor de conservare. Proiectul „Europe's Yellowstone”, al Fundației Conservation Carpathia (FCC), a devenit în ultimul deceniu una dintre cele mai vizibile inițiative de conservare privată din Europa. Cu un buget anual de peste 13 milioane de euro (FCC, 2024) și o prezență constantă în presa internațională, fundația dispune de resurse financiare și comunicaționale considerabile. Inițiativa „Europe's Yellowstone”, susținută printr-un memorandum guvernamental, vizează constituirea unei arii de conservare de aproximativ 200.000 de hectare și include 128 de localități cu circa 73.000 de locuitori (Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, 2016). Zona adăpostește unele dintre cele mai importante suprafețe de păduri virgine și cvasivirgine din România, populații semnificative de specii protejate și resurse de apă esențiale pentru comunitățile din sudul țării. În arealul proiectului, FCC a achiziționat până în prezent peste 28.000 de hectare (FCC, 2024), prin intermediul mai multor vehicule financiare. Proiectul se dezvoltă într-un context marcat de retrocedări forestiere controversate și de fragilitate instituțională în guvernarea pădurilor (Dorondel, 2008; Vasile & Iordăchescu, 2022). Analiza corpusului indică faptul că FCC a devenit una dintre principalele surse de date, expertiză și acces pe teren pentru jurnaliștii care acoperă teme de conservare și mediu. Dincolo de specificul local, cazul „Europe's Yellowstone” oferă un cadru pentru analiza mecanismelor prin care este construită legitimitatea proiectelor de conservare promovate prin Strategia UE pentru Biodiversitate 2030 (European Commission, 2020).

Literatura a documentat că vizibilitatea mediatică a unui actor depinde de resursele sale de comunicare, buget de PR, expertiză tehnică, personal specializat, care îi conferă acestuia „standing” mediatic (Park & Kleinschmit, 2016). Separat, Gandy (1982) teoretizează mecanismul prin care organizațiile puternice își convertesc aceste resurse în influență asupra conținutului știrilor, prin furnizarea de informații subvenționate (information subsidies) care reduc costurile de producție jurnalistică și produc aliniere narativă fără presiune editorială explicită. Gandy (1982) a teoretizat acest mecanism în relație cu actori statali și corporativi, iar Park & Kleinschmit (2016) au documentat empiric legătura dintre resursele de comunicare și standing-ul mediatic, dar fără ca vreuna dintre aceste contribuții să exploreze cazul organizațiilor de conservare transnaționale, actori care combină resursele comunicative ale unei corporații cu legitimitatea morală a societății civile.

Prezentul studiu propune conceptul de dependență structurală de informație pentru a descrie această configurație specifică. McPherson (2018) arată că ONG-urile pot funcționa ca surse credibile pentru jurnaliști printr-o „verification subsidy”. În cazul FCC, dependența derivă și din poziția organizației ca furnizor principal de date, expertiză și acces pe teren. Consecința directă este că întrebările pe care literatura recentă le consideră esențiale pentru evaluarea socială a proiectelor de conservare- distribuția costurilor și beneficiilor, legitimitatea participării în decizie, impactul asupra comunităților locale (Cary et al., 2025), rămân, conform analizei corpusului media, sistematic nepuse în spațiul mediatic. Studiul urmărește trei întrebări: cum sunt încadrate obiectivele de conservare ca inevitabile; cum

sunt construite ierarhii ale expertizei; prin ce mecanisme sunt eliminate contestațiile locale din spațiul public.

Cadru teoretic

Dependența structurală de informație operează simultan la trei niveluri analitice care, luate împreună, explică de ce acoperirea mediatică a proiectelor de conservare tinde să reproducă narațiunile organizaționale dominante. La nivelul discursului, Hajer (1995) conceptualizează guvernanta discursivă ca procesul prin care actorii politici, mobilizând narațiuni comune, stabilesc nu doar ce soluții sunt dezirabile, ci și care probleme merită să fie discutate și cine are autoritatea să le definească. Proiectele de conservare produc storyline-uri hegemonice- narațiuni care combină biodiversitatea, filantropia și necesitatea ecologică într-o formulă multi-interpretabilă pe care actori cu interese diferite o pot adopta fără să o înțeleagă în același fel (Hajer, 1995). Louder și Wyborn (2020) arată că narativele de conservare nu doar descriu realitatea, ci distribuie roluri, responsabilități și soluții legitime. În acest sens, ele stabilesc cine este perceput drept protector, cine este responsabil pentru degradare și ce tip de intervenție apare ca necesară. Puterea acestor storyline-uri nu derivă din coerența lor internă, ci din capacitatea de a naturaliza alegeri politice ca evidențe tehnice: conservarea privată transnațională în locul administrației publice nu e prezentată ca una dintre opțiunile posibile, ci ca singura soluție rațională disponibilă. Această naturalizare e facilitată de modernizarea ecologică, discursul politic dominant în guvernanta de mediu occidentală consolidat prin Raportul Brundtland (1987), care formulează problemele ecologice nu ca un conflict politic legat de producție și distribuție, ci ca o chestiune de optimizare, inovare și management al riscului (Hajer, 1995).

Proiectul nu operează în afara cadrului de guvernanta al UE, ci este produsă și legitimată de el, prin granturi europene, alinierea la Strategia pentru Biodiversitate 2030 și apartenența la rețelele instituționale care definesc ce înseamnă „conservare corectă” în Europa. Vasile și Iordăchescu (2022) arată că, începând cu anii 2010, un narativ hegemonic al „crizei forestiere” a devenit dominant în România. Acesta a construit statul și instituțiile forestiere ca incapabile să gestioneze problema și a favorizat apariția actorilor de conservare ca soluție tehnică legitimă. Acest mecanism nu e specific contextului românesc: Brockington (2008) arată că marile organizații internaționale de conservare își consolidează influența prin alianțe cu actori economici și prin capacitatea de a mobiliza reprezentări atractive ale naturii, transformând conservarea într-o sursă de legitimitate și resurse. Consecința pentru spațiul mediatic este ceea ce Hajer (1995) numește discursive closure: complexitatea politică se reduce la o formulă captivantă, iar conflictul real, cine câștigă și cine pierde, cine decide și cine e exclus, devine doar o chestiune de cum anume e definită problema. Absența contestatarilor din presa națională nu e marginalizare activă; e consecința unui cadru în care contestarea nici nu are cum să apară ca poziție legitimă (Entman, 1993).

La nivelul legitimității, FCC mobilizează simultan trei registre justificative, corespunzătoare tipologiei lui Suchman (1995). Legitimitatea pragmatică se construiește prin beneficii concrete, precum ecoturismul, locurile de muncă sau infrastructura. Legitimitatea morală derivă din asocierea cu valori larg acceptate, precum protecția biodiversității și filantropia internațională. Legitimitatea cognitivă este însă cea mai dificil de contestat, deoarece organizația ajunge să fie percepută ca un actor firesc și indispensabil (Suchman, 1995). Aronczyk și Espinoza (2022) arată că relațiile publice contribuie la producerea acestui tip de autoritate, definind nu doar problemele de mediu considerate relevante, ci și actorii legitimi să le rezolve. Aplicat cazului FCC, argumentul explică de ce legitimitatea cognitivă a organizației e produsul unei infrastructuri comunicative care a construit treptat poziția fundației ca actor privilegiat de expertiză și autoritate în domeniul conservării. Steffek (2009) arată că legitimitatea în guvernanta de mediu depinde de vizibilitatea și justificarea publică a acțiunilor, proces în care mass-media joacă un rol central. Cazul FCC arată o variantă mai subtilă: organizația e foarte vizibilă mediatic, dar dependența structurală de informație face ca această vizibilitate să nu echivaleze cu evaluare publică reală, pentru că presa reproduce cadrele organizaționale fără scrutinul independent pe care rolul de gatekeeper l-ar presupune. Consecința acestei tăceri mediatice nu e doar discursivă, ci materială: la nivelul puterii teritoriale, ceea ce apare în presă ca filantropie restructurează accesul la teritoriu și redistribuie valoarea în favoarea actorilor transnaționali, un proces pe care Büscher & Fletcher (2015) îl conceptualizează ca acumulare prin conservare, iar Fairhead et al. (2012) ca green grabbing. Vesalon & Anghel (2024) documentează empiric mecanismul prin care acest tip de proiect se constituie: o rețea transnațională de „antreprenori ai sălbăticiei” și elite conservacioniste, toți cei zece membri actuali ai board-ului FCC sunt bărbați albi, șapte dintre ei străini, care conectează inițiativa locală la circuite globale de filantropie și capital, transformând natura într-un activ a cărui valoare economică trebuie demonstrată pentru a justifica finanțarea. Autorii numesc explicit acest proces o formă de „green grabbing”: periferiile devin locuri centrale în cursa pentru acces privilegiat la natură în vremuri de criză ecologică globală.

Metodologie

Studiul adoptă o abordare calitativă multi-nivel, combinând analiza de conținut a corpusului media cu analiza critică a discursului aplicată dezbaterilor publice organizate de Foundation Conservation Carpathia (FCC). Comunicatele, rapoartele anuale și materialele organizaționale ale fundației au fost utilizate ca surse contextuale.

Corpusul cuprinde 150 de materiale, articole de presă scrisă și materiale audiovizuale, publicate între 2014 și 2025, selectate pe baza a trei criterii: volumul de acoperire a proiectului, proximitatea geografică pentru presa locală, și autoritatea editorială pentru publicațiile internaționale, care au beneficiat de acces exclusiv pe teren oferit de FCC și au funcționat ca validatori externi pentru pre-

sa națională. Căutarea materialelor a folosit cuvintele-cheie „Conservation Carpathia” și „Yellowstone-ul european” pe principalele platforme media din corpus. Materialele provin din presa națională (Adevărul, Pro TV, Digi24, PressOne, Libertatea, G4Media, Antena 3), locală (Monitorul de Făgăraș, Jurnalul de Argeș) și internațională (The Guardian, National Geographic, New York Times, El País). Adevărul constituie cel mai amplu corpus individual, cu 56 de articole publicate între 2016 și 2025, permițând o analiză longitudinală a evoluției tonului editorial pe un deceniu. Protocolul de codare a urmărit patru dimensiuni: framing-ul problemelor și soluțiilor (Entman, 1993), storyline-urile și mecanismele de guvernare discursivă (Hajer, 1995), construcția legitimității (Suchman, 1995) și formele de acumulare prin conservare (Büscher & Fletcher, 2015). Au fost codificate suplimentar tipul discursului (legitimizant, critic sau mixt), sursele citate, apartenența lor la rețeaua organizației și tipul conținutului (editorial, advertorial, parteneriat).

Analiza include trei dezbateri publice organizate de FCC: Brașov (2019), Nucșoara (2023) și Rucăr (2025). Acestea au fost tratate ca spații de guvernare discursivă în care legitimitatea proiectului este negociată și contestată în interacțiune directă. Analiza a urmărit aceleași dimensiuni utilizate pentru corpusul media, cu accent pe momentele de acceptare, negociere sau contestare a cadrării propuse de organizație. Autoarea este jurnalistă de investigație și a realizat în 2014 investigația „Jaf cu premeditare” (Antena 3), inclusă în corpusul analizat. Pentru limitarea riscului de confirmation bias, protocolul de codare a fost aplicat uniform tuturor materialelor.

Rezultate

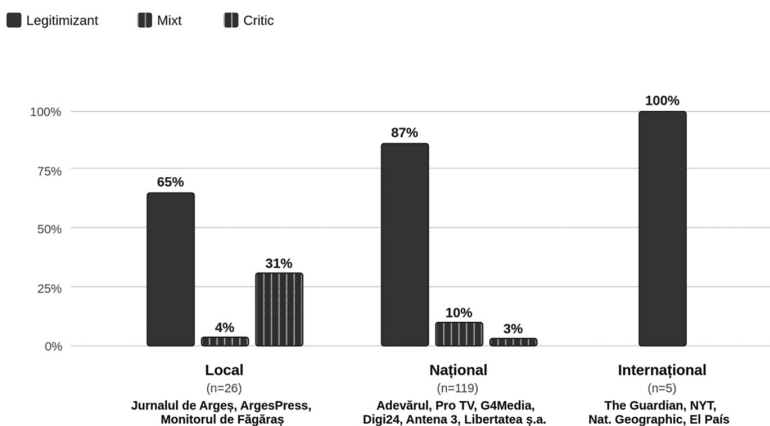
Două investigații publicate în faza timpurie a proiectului stabilesc reperul empiric față de care se măsoară absențele corpusului analizat. „Jaf cu premeditare” (Puiuț, 2014) documentează rețeaua de corupție din jurul retrocedărilor forestiere și implicarea unor actori asociați FCC în procesele de cadastru și punere în posesie. „Cartelul din Carpați” (Felseghi, 2016) examinează infrastructura instituțională a proiectului, inclusiv conflictul dintre fundație și membrii Obștii Moșnenilor Rucăreni care s-au opus vânzării terenurilor. Aceste materiale aduc în prim-plan teme precum proprietatea, retrocedările, guvernarea locală și distribuția beneficiilor, care rămân periferice în corpusul analizat.

Analiza celor 150 de materiale media documentează că reprezentarea proiectului de conservare nu este rezultatul unei simple agregări de perspective jurnalistice, ci produsul unui proces de construcție discursivă relativ coerent, în care mass-media contribuie activ la stabilizarea unei interpretări dominante asupra conservării. Rezultatele indică operarea simultană a patru mecanisme discursive care se consolidează reciproc.

FIG. 1

Distribuția tipurilor de discurs pe niveluri de presă

Articole de presă, 2014-2025 (n=150)

Framing și definirea problemei. Corpusul arată o consistență remarcabilă în definirea situației (Entman, 1993): defrișările ilegale și incapacitatea statului român sunt construite drept cauze principale, ilustrate prin formulări precum „un peisaj dramatic lăsat în urmă de hoții de lemne” (Puzdrea, 2023) sau „o pădure furată copac cu copac” (Digi24, 2017). În cadrul dominant, intervenția privată transnațională apare ca soluție inevitabilă, prezentată fie ca act de salvare: „proiectul cu care un neamț vrea să salveze pădurile din Făgăraș” (Pro TV, 2016), fie ca răspuns tehnic și științific la criza ecologică, prin producerea primului recensământ genetic al urșilor din România (Adevărul, 2021) sau prin corectarea publică a datelor statului despre populațiile de faună sălbatică. (Dobrescu, 2021). Puterea acestui cadru rezidă în ceea ce exclude sistematic (Entman, 1993): drepturile de proprietate ale comunităților locale, conflictele funciare și dimensiunile de justiție distributivă sunt absente din peste 80% dintre articolele legitimizante, indicând o formă de discursive closure, prin care contestările sunt eliminate din definiția problemei înainte ca dezbateră să înceapă. (Hajer, 1995)

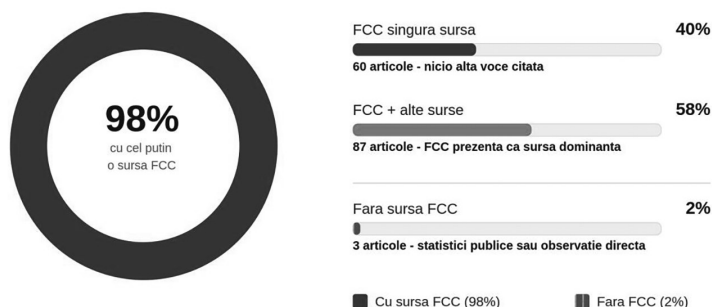
Storyline-uri și guvernanta discursivă. Corpusul internațional evidențiază rolul accesului privilegiat și al intermedierei organizaționale în consolidarea unui storyline deja prezent în presa românească: „Yellowstone-ul Europei”. Fotoreportajul publicat în New York Times după săptămâni de acces acordat de rangerii FCC și articolele din The Guardian au contribuit la internaționalizarea și validarea acestei narațiuni, prezentând proiectul drept „un Yellowstone pentru Europa” subliniind reintroducerea zimbrilor ca „un succes istoric” (Lobrano, 2021; Dunford, 2023). De asemenea, El País a relatat în registru epic: „Oamenii din sate credeau că am găsit aur sau uraniu. Nu-și puteau imagina că am investi atâția bani doar ca să protejăm natura” (Costa, 2024). Conform lui Hajer (1995), puterea unui storyline constă în multi-interpretabilitatea sa: actori cu interese complet diferite: fundație, minister, jurnaliști, turiști, primari locali, pot fiecare să se regăsească în el fără să îl

înțeleagă identic. Corpusul internațional evidențiază existența unor relații strânse între actorii implicați în producerea și circulația narațiunilor despre FCC. Articolul din *National Geographic* (Tree, 2024) despre proiectul FCC este semnat de Isabella Tree, soția lui Sir Charles Burrell, președintele consiliului de administrație al FCC. *National Geographic Traveller* (Lerwill 2023) publică un reportaj despre zona FCC produs cu sprijinul explicit al unei agenții de turism britanic care vinde pachete de 3.885 lire sterline pe infrastructura fundației. Mecanismul este cel descris de Gandy (1982) ca information subsidy: Fundația furnizează acces exclusiv pe teren, fotografii, experți citabili și narațiuni gata construite, reducând costurile de producție a știrilor pentru redacțiile internaționale și generând aliniere narativă fără presiuni editoriale explicite. Presa națională preia ulterior aceste materiale ca validare externă independentă, într-un proces de circulație a legitimității în care autoritatea publicațiilor internaționale devine ea însăși o sursă de validare.

FIG. 2

Distributia surselor in articolele legitimizante

Articole de presă, 2014-2025 (n=150)

Construcția legitimității. Corpusul evidențiază construcția simultană a celor trei dimensiuni ale legitimității identificate de Suchman (1995). Legitimitatea cognitivă este construită prin poziționarea FCC ca autoritate științifică, prin publicarea și circulația studiilor proprii, contestarea datelor oficiale privind fauna sălbatică și organizarea unor evenimente profesionale de anvergură (Grigorescu, 2022; G4Media, 2025). Legitimitatea morală se construiește prin narațiunea filantropică a fondatorilor, asocierea cu patrimoniul natural, precum și prin campanii de implicare publică (Higgins, 2024). Legitimitatea pragmatică este susținută prin prezentarea beneficiilor economice asociate proiectului, de la inițiative locale și turism la dezvoltarea unor afaceri verzi și locuri de muncă (Stancu, 2022; Buciumar, 2022; Grigorescu, 2020; Neguț, 2022). Această construcție este facilitată de dependența structurală de informație: în 98% dintre articolele legitimizante, cel puțin o sursă aparține rețelei organizației, iar în 40% FCC este singura sursă citată. În unele cazuri, dependența depășește nivelul selecției surselor și se apropie de reproducerea directă a comunicării organizaționale. Articole publicate de Pro TV

și Digi24 despre nașterea unui pui de zimbbru în libertate, trasee turistice, programul Junior Ranger sau tururi virtuale în Munții Făgăraș sunt construite exclusiv pe informații, fotografii și declarații furnizate de FCC, fără surse independente sau contextualizare suplimentară (Digi24, 2020; Pro TV, 2020; Pro TV, 2022; Pro TV, 2023). Aceste materiale ilustrează mecanismul descris de Gandy (1982) ca *information subsidy*: conținut furnizat de organizație care reduce costurile producției jurnalistice și facilitează reproducerea narațiunii instituționale.

Acumularea prin conservare. Deși discursul mediatic prezintă proiectul ca filantropic, corpusul documentează transformarea progresivă a naturii în marfă, în sensul descris de Büscher și Fletcher (2015). Dincolo de narațiunile turistice și culturale discutate anterior, această comodificare apare și în forme comerciale directe, precum promovarea produselor locale asociate brandului Carpathia, turismul wildlife și alte activități economice construite în jurul valorii naturii conservate (Jurnalul de Argeș, 2023; Buciumar, 2023; Pro TV, 2020). Corpusul evidențiază și integrarea conținutului publicitar în fluxul editorial. Materiale marcate explicit „(P)”, „Articol publicitar” sau „PARTENERIAT” promovează proiectele FCC într-un registru discursiv foarte apropiat de cel al articolelor editoriale, estompând granița dintre jurnalism și comunicare organizațională (Pro TV, 2022; Pro TV, 2024; Adevărul, 2022). Cele patru mecanisme identificate operează împreună: storyline-ul dominant (Hajer, 1995) creează cadrul în care framing-ul selectiv (Entman, 1993) devine invizibil ca alegere editorială; legitimitatea organizațională (Suchman, 1995) transformă acumularea prin conservare într-un act perceput ca filantropic; iar dependența structurală de informație asigură reproducerea acestor reprezentări.

Publicația Adevărul constituie cel mai amplu corpus individual din analiză: 56 de articole publicate pe parcursul unui deceniu. Acesta permite urmărirea procesului descris de Hajer (1995) ca tranziție de la discourse structuration la discourse institutionalization: trecerea de la coexistența mai multor interpretări la stabilizarea unei narațiuni dominante. În faza timpurie apare un singur material care introduce explicit o perspectivă contestatară: articolul din 2016 privind solicitarea unui deputat de clarificare a retrocedărilor de pădure din Argeș și a relației acestora cu achizițiile realizate ulterior de FCC (Adevărul, 2016). Între 2018 și 2025, un singur corespondent local semnează 22 dintre cele 56 de articole, toate legitimizante și fără surse din afara rețelei FCC. Traectoria începe cu un interviu amplu acordat de Christoph Promberger în 2018, în care fundația este prezentată ca soluție privată la eșecul statului în protejarea pădurilor. Deși sunt formulate întrebări privind achizițiile de terenuri și „agenda ascunsă” a investitorilor, răspunsurile nu sunt confruntate cu surse independente sau perspective alternative (Grigorescu, 2018). Un studiu al fundației despre răși, publicat la Oxford University Press, este preluat ca știre fără verificare independentă suplimentară (Grigorescu, 2022), iar un articol marcat explicit „Articol publicitar” apare în același registru discursiv ca materialele editoriale (Adevărul, 2022). Apropierea de discursul organizației este vizibilă în utilizarea unor formule precum „Yellowstone-ul Europei”, „un neobosit luptător pentru protejarea pădurilor” sau „Impresionant. Zeci de hectare reîmpădurite în

zone grav afectate de defrișări”, precum și în folosirea frecventă a fotografiilor furnizate de Foundation Conservation Carpathia (Grigorescu, 2021a; 2021b; 2022).

Dezbaterile publice: contestare documentată, absentă din presă

Cele trei dezbateri publice organizate de FCC confirmă mecanismul central al studiului: tensiunile comunitare nu sunt absente din realitate, ci din reprezentarea lor mediatică. La Brașov (2019), accesul presei a fost gestionat selectiv: Pro TV a participat fără restricții, în timp ce presa locală a întâmpinat dificultăți de acces (Nostra Silva, 2019). Reprezentanții FCC au argumentat proiectul prin beneficii ecologice și economice, însă participanții au contestat atât achizițiile de terenuri, cât și modul în care organizația își construia legitimitatea publică. Aceste tensiuni au fost consemnate doar marginal în presa locală (Monitorul de Făgăraș, 2019), materialul Pro TV nu mai este disponibil. La Nucșoara (2023), discuțiile privind un contract bazat pe credite de carbon pentru pădurea comunală au generat critici legate de reprezentativitatea consultărilor și de beneficiile proiectului pentru comunitate. (Nostra Silva, 2023). În aceeași perioadă, presa promova campania de adopție a celor 2.544 de fagi seculari din „Pădurea poveștilor nemuritoare” și integrarea lor într-un circuit turistic, fără referiri la conflictul local aflat în desfășurare (Grigorescu, 2023). La Rucăr, participanții au invocat costuri locale asociate proiectului: restricții privind accesul la resurse, dificultăți legate de utilizarea terenurilor și absența unor beneficii economice percepute la nivel comunitar. (Rucar, 2025). Aceste nemulțumiri contestă direct legitimitatea pragmatică a organizației și reapar constant în intervențiile actorilor locali. În toate cele trei cazuri, contestarea a fost documentată în dezbateri și în surse locale, dar nu a fost preluată de presa națională și internațională analizată. Analiza identifică trei mecanisme prin care contestările locale sunt reîncadrate sau eliminate: discursive closure prin excluderea din definiția problemei, reformularea conflictelor politice în probleme tehnice și marginalizarea structurală prin absența din presa națională. (Hajer, 1995).

Discuții

Rezultatele acestui studiu sugerează că acoperirea mediatică a proiectului FCC nu poate fi explicată nici prin incompetență jurnalistică, nici prin corupție editorială explicită. Mecanismul este mai subtil: jurnaliștii reproduc narațiunile organizaționale ca efect al poziției privilegiate a FCC în ecosistemul informațional al conservării. Această poziție este consolidată de un context discursiv mai larg, în care conservarea biodiversității este deja legitimată prin politicile europene și prin narațiunile dominante despre criza forestieră și eșecul statului de a proteja pădurile. Față de modelul clasic al information subsidies (Gandy, 1982), cazul FCC relevă un mecanism suplimentar: legitimitatea cognitivă ridicată a organizației, construită prin validare științifică și recunoaștere instituțională, reduce nu doar constrângerile practice ale activității jurnalistice, ci și impulsul de a verifica independent afirmațiile și efectele proiectului. Într-un context în care organizația

este prezentată frecvent ca un actor competent și dezinteresat, verificarea independență tinde să apară ca mai puțin necesară. În aceste condiții, conservarea apare mai degrabă ca o necesitate tehnică și morală decât ca un proiect social și politic susceptibil de evaluare critică. Studiul documentează convergența dintre discursul mediatic și cel organizațional, fără a putea stabili cauzal mecanismele care au produs-o. Rămâne deschisă întrebarea dacă jurnaliștii reproduc narațiunile FCC pentru că nu au alternativă sau pentru că nu o caută, o distincție cu consecințe pentru practica jurnalistică. Interviuurile cu jurnaliști și editori ar putea clarifica acest aspect. Cercetarea examinează producția și circulația discursurilor, nu recepția lor publică. Dincolo de cazul FCC, conceptul de dependență structurală de informație poate fi transferabil la alte contexte în care organizații cu legitimitate cognitivă ridicată, de exemplu ONG-uri internaționale, funcționează ca furnizori principali de date, expertiză și acces.

Concluzii

Acest studiu a examinat modul în care un proiect de conservare la scară largă își construiește legitimitatea publică prin intermediul discursului mediatic și al controlului accesului la informație. Rezultatele arată că acoperirea proiectului „Europe’s Yellowstone” funcționează printr-un mecanism de dependență structurală de informație, în care narațiunile organizaționale sunt reproduse ca efect al poziției privilegiate a FCC în ecosistemul informațional al conservării. Conceptual, studiul propune noțiunea de dependență structurală de informație ca extensie a teoriei information subsidies (Gandy, 1982) la organizațiile de conservare transnaționale. Empiric, documentează circuitul de legitimare mediatică al unui proiect de conservare european și absența sistematică a contestărilor locale din presa națională și internațională. Cazul FCC sugerează că procesele de legitimare mediatică pot preceda mecanismele formale de participare și consimțământ comunitar. În contextul extinderii ariilor protejate promovate prin Strategia UE pentru Biodiversitate 2030, observația ridică întrebări privind reprezentarea conflictelor locale și distribuția puterii în procesele de conservare.

Bibliografie / Bibliography:

Aronczyk, M., & Espinoza, M. I. (2022). *A strategic nature: Public relations and the politics of American environmentalism*. Oxford University Press.

Brockington, D. (2008). Powerful environmentalisms: Conservation, celebrity and capitalism. *Media, Culture & Society*, 30(4), 551–568.

Büscher, B., & Fletcher, R. (2015). Accumulation by conservation. *New Political Economy*, 20(2), 273–298.

Cary, E., Jones, K., Thomas, V., Brieghel, S., Payo Payo, A., & Wartmann, F. M. (2025). Five critical questions we should ask of rewilding projects—And that social science can help us answer.

Dorondel, S. (2008). „They should be killed”: Forest restitution, ethnic groups and patronage in post-socialist Romania. In *The Rights and Wrongs of Land Restitution* (pp. 63–86). Routledge-Cavendish.

Entman, R. M. (1993). Framing: Towards clarification of a fractured paradigm. *McQuail's reader in mass communication theory*, 390, 397.

Fairhead, J., Leach, M., & Scoones, I. (2012). Green grabbing: A new appropriation of nature? *Journal of Peasant Studies*, 39(2), 237–261.

Gandy, O. H. (1982). *Beyond agenda setting: Information subsidies and public policy*. Ablex.

Hajer, M. A. (1995). *The politics of environmental discourse: Ecological modernization and the policy process*. Clarendon Press.

Louder, E., & Wyborn, C. (2020). Biodiversity narratives: Stories of the evolving conservation landscape. *Environmental Conservation*, 47(4), 251–259.

McPherson, E. (2018). Source credibility as „information subsidy”: Strategies for successful NGO journalism at Mexican human rights NGOs. In *Making Human Rights News* (pp. 24–40). Routledge.

Park, M. S., & Kleinschmit, D. (2016). Framing forest conservation in the global media: An interest-based approach. *Forest Policy and Economics*, 68, 7–15.

Steffek, J. (2009). Discursive legitimization in environmental governance. *Forest Policy and Economics*, 11(5–6), 313–318.

Suchman, M. C. (1995). Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. *Academy of Management Review*, 20(3), 571–610.

Vasile, M., & Iordăchescu, G. (2022). Forest crisis narratives: Illegal logging, datafication and the conservation frontier in the Romanian Carpathian Mountains. *Political Geography*, 96, 102600.

Vesalon, L., & Anghel, R. G. (2024). The „European Yellowstone”: Entrepreneurs of the wilderness and transnational elites in the Romanian Carpathians. *Antipode*, 56(3), 1047–1067.

Webliografie / Webliography:

Adevărul. (2016). <https://adevarul.ro/stiri-interne/evenimente/un-deputat-cere-ministrului-mediului-sa-raspunda-1743290.html>

Adevărul. (2021). <https://adevarul.ro/stiri-interne/societate/studiu-conservation-carpattia-au-fost-2128146.html>

Adevărul. (2022). <https://adevarul.ro/stiri-interne/societate/ing-bank-si-fundatia-conservation-carpattia-ii-2175614.html>

Buciumar, I. (2022). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/brasov/sura-de-stepa-vitele-din-pictura-carul-cu-boi-2206375.html>

Buciumar, I. (2023). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/brasov/surpriza-de-la-turul-transilvaniei-pe-bicicleta-2272883.html>

Costa, S. (2024). Un grupo de filántropos compra grandes extensiones. El País. <https://elpais.com/clima-y-medio-ambiente/2024-03-29/un-grupo-de-filantropos-compra-grandes-extensiones-de-tierra-en-rumania-para-crear-un-yellowstone-europeo.html>

Digi24. (2017). <https://www.digi24.ro/stiri/sci-tech/natura-si-mediu/padure-din-arges-furata-copac-cu-copac-765720>

Digi24. (2020). <https://www.digi24.ro/magazin/stil-de-viata/animale/video-primul-pui-de-zimbru-nascut-in-libertate-in-muntii-fagaras-1418636>

Dobrescu, P. (2021). Libertatea. <https://www.libertatea.ro/stiri/cum-a-fost-salvat-un-pui-de-urs-din-muntii-fagaras-3427605>

Dunford, J. (2023). A Yellowstone for Europe: Romania's ambition for a vast new wilderness reserve. The Guardian. <https://www.theguardian.com/travel/2023/oct/22/a-yellowstone-for-europe-romania-s-ambition-for-a-vast-new-wilderness-reserve>

European Commission. (2020). EU Biodiversity Strategy for 2030: Bringing nature back into our lives. European Commission. https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_en

FCC. (2024). Annual report 2024. Foundation Conservation Carpathia. https://www.carpathia.org/wp-content/uploads/2025/08/FCC_2024-Annual-Report_EN.pdf

Felseghi, B. (2016, February 28). Cartelul din Carpați. PressOne. <https://pressone.ro/cartelul-din-carpați>

G4Media. (2025). <https://www.g4media.ro/cel-mai-mare-eveniment-al-rangerilor-din-europa-specialisti-in-conservare-a-inceput-in-romania-pestea-260-de-participanti-din-33-de-tari-reuniti-la-brasov.html>

Grigorescu, D. (2018). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/pitesti/miliardarii-straini-care-cumpara-padurile-virgine-1856921.html>

Grigorescu, D. (2020). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/pitesti/antreprenorii-care-fac-afaceri-verzi-2060348.html>

Grigorescu, D. (2021a). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/pitesti/impresionant-zeci-de-hectare-reimpadurite-in-zone-2101947.html>

Grigorescu, D. (2021b). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/pitesti/sir-charles-burrell-presedintele-conservation-2105317.html>

Grigorescu, D. (2022). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/pitesti/studiu-despre-populatia-de-rasi-din-romania-2145292.html>

Grigorescu, D. (2023). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/pitesti/cei-mai-spectaculosi-fagi-secolari-din-romania-2269829.html>

Higgins, A. (2024). The New York Times. <https://www.nytimes.com/2024/01/09/science/conservation-romania-beech-trees.html>

Jurnalul de Argeș. (2019). <https://jurnaluldearges.ro/parcul-national-muntii-fagaras-contestat-vehement-arges-mediul-afaceri-comunitatile-locale-76122/>

Jurnalul de Argeș. (2023). <https://jurnaluldearges.ro/apare-berea-artizanala-carpathia-prin-asocierea-cu-beraria-pardon-263893/>

Lerwill, B. (2023). Bears, wolves and rewilding in Romania's Southern Carpathian Mountains. National Geographic Travel. <https://www.nationalgeographic.com/travel/article/bears-wolves-and-rewilding-in-romania-s-southern-carpathian-mountains>

Lobrano, A. (2021). A new national park? In Romania, visionaries are buying up land to make one. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2021/03/15/travel/romania-national-park.html>

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. (2016). https://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-09-15_Informare_de_presa_Inceperea_demersurilor_de_declarare_a_Muntilor_Fagaras_ca_Parc_National%282%29.pdf

Monitorul de Făgăraș. (2019). <https://www.monitorfg.ro/2019/05/08/afacerea-yellowstone-padurile-fagarasilor-la-mana-bogatilor-lumii-fundatia-conservation-carpathia-nu-se-lasa/>

Monitorul de Făgăraș. (2024). <https://www.monitorfg.ro/2024/04/01/fundatia-conservation-carpattia-nu-se-lasa-afacerea-yellowstone-muntii-fagarasului-nu-sunt-de-vanzare-spun-proprietarii-de-paduri-din-masivul-fagaras/>

Neguț, A. (2022). Jurnalul de Argeș. <https://jurnaluldearges.ro/caini-de-paza-si-compensatii-pentru-pierderile-provocate-animalele-salbatice-in-gospodariile-din-nordul-argesului-165366/>

Nostra Silva. (2019). Înregistrare video. https://www.youtube.com/watch?v=iUV-mfW_aiM

Nostra Silva. (2023). Înregistrare video. <https://www.youtube.com/watch?v=SYxWAQnmY-U&t=1214s>

Pro TV. (2016). România, te iubesc. <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/proiectul-cu-care-un-neamt-vrea-sa-salveze-padurile-din-fagaras-a-cumparat-17-000-ha-si-viseaza-la-yellowstone-de-romania.html>

Pro TV. (2020a). Știrile ProTV. <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/ce-este-bocanitul-cerbilor-spectacolul-uimitor-ce-se-desfasoara-zilele-acestea-in-padurile-romaniei.html>

Pro TV. (2020b). <https://stirileprotv.ro/divers/locul-din-romania-unde-turistii-pot-intalni-zimbrii-in-timpul-drumetiilor.html>

Pro TV. (2022a). [Publicitate]. <https://stirileprotv.ro/s/p-ing-bank-si-fundatia-conservation-carpattia-incurajeaza-romanii-sa-reconstruiasca-zona-muntilor-fagaras.html>

Pro TV. (2022b). ILikeIT. <https://stirileprotv.ro/stiri/ilikeit/ilikeit-iubitorii-de-drumetii-pot-vizita-muntii-fagaras-online-si-gratuit.html>

Pro TV. (2023). <https://stirileprotv.ro/divers/adolescentii-care-vor-sa-devina-padurari-se-pot-inscrie-in-programul-zjunior-ranger.html>

Pro TV. (2024). Pro Verde. <https://stirileprotv.ro/stiri/pro-verde/climate-change-summit-anunta-primii-speakeri-si-deschide-inscrierile-pentru-cea-de-a-treia-editie.html>

Puiuț, R. (2014). Jaf cu premeditare [Reportaj de televiziune]. Antena 3. <https://youtu.be/hTjSbziTGyY>

Puzdrea, T. (2023). Peisaj dramatic lăsat în urmă de hoții de lemne. Știrile ProTV. <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/peisaj-dramatic-lasat-in-urma-de-hotii-de-lemne-padurea-replantata-de-la-ghimbav-nu-s-a-prins-din-cauza-betonului.html>

Rucăr. (2025). Dezbateri publică privind proiectul Foundation Conservation Carpathia, aprilie 2025. Înregistrare video aflată în posesia autoarei.

Stancu, C. (2022). Adevărul. <https://adevarul.ro/stiri-locale/pitesti/delicatese-din-muntii-fagaras-dulceata-de-papadie-2176941.html>

Tree, I. (2024). A Yellowstone for Europe? Inside the bold effort to rewild the continent. National Geographic. <https://www.nationalgeographic.com/environment/article/rewilding-europe-national-park-romania>